

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. október 13.

**MEZŐGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Fontos tudnivalók

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

I. TESZTFELADATOK**Egyszerű választás**

(Helyes válaszonként 1–1 pont)

1. C
2. B
3. A
4. B
5. C
6. D
7. B
8. D
9. B
10. A

Összesen:**10 x 1 = 10 pont****Ötféle asszociáció**

(Helyes válaszonként 1–1 pont)

- 11.1. E
- 11.2. A
- 11.3. B
- 11.4. C
- 11.5. D

- 12.1. C
- 12.2. A
- 12.3. B
- 12.4. E
- 12.5. D

Összesen:**2 x 5 = 10 pont****Négyféle asszociáció**

(Helyes válaszonként 1–1 pont)

- 13.1. A
- 13.2. D
- 13.3. B
- 13.4. A
- 13.5. B

- 14.1. D
- 14.2. A
- 14.3. C
- 14.4. A
- 14.5. B

-
- 15.1. C
 15.2. A
 15.3. C
 15.4. D
 15.5. B

- 16.1. D
 16.2. A
 16.3. B
 16.4. C
 16.5. A

Összesen:

4 x 5 = 20 pont

II. NYÍLT VÉGŰ FELADATOK

A nyílt végű feladatok javítása során nem kell szó szerint ragaszkodni a javítási útmutatóban leírtakhoz. Maximális pontszám az egyes válaszokra akkor adható, ha a vizsgázó az adott fogalom/folyamat lényegét szakszerűen megfogalmazta, a 2 pont – nem teljes válasz esetén – 1 pontra bontható.

1.

Kötött víz (1 pont)

Fajtái:

- kémiailag kötött víz (1 pont)
- biológiailag kötött víz (1 pont)
- adszorpciós víz (1 pont)

Szabad víz (1 pont)

Fajtái:

- gravitációs víz (1 pont)
- talajvíz (1 pont)
- kapilláris víz (1 pont)

A talaj vízkapacitása (VK): az a vízmennyiség, amelyet a talaj a gravitációs erővel szemben visszatart. (1 pont)

Hasznosvíz (DV): a vízkapacitásnyi nedvességtartalom azon része, amelyet a növények fel tudnak venni. (1 pont)

Holtvíz (HV): az a vízmennyiség, amelyet a növények már nem tudnak hasznosítani. (1 pont)

Összefüggéseik különböző mechanikai összetételű talajokon:

- az agyagtalaj vízkapacitása a legnagyobb, de magas holtvíz-tartalma miatt hasznosvíz-tartalma alacsonyabb a vályogénál (2 pont)
- a vályogtalaj vízkapacitása alacsonyabb az agyagénál, de alacsonyabb holtvíz-tartalma miatt a hasznosvíz-tartalma a legnagyobb (2 pont)
- a homoktalaj mindhárom jellemző tekintetében a legkisebb értékkel rendelkezik (2 pont)

Az 1. feladat összesen:

(17 pont)

2.

A betakarítás célja: a termelés célját szolgáló növény vagy növényi rész hasznosításra való összegyűjtése. (1 pont)

A betakarítás idejének meghatározása, biológiai és gazdasági érettség:

- **biológiai érettség:** a terményben lévő mag csíráképes (1 pont)
- **gazdasági érettség:** a növény betakarításra kerülő vegetatív része elérte a felhasználási méretet vagy fejlettségi fokot (1 pont)
- az érés ideje faj- és fajtafüggő tulajdonság, egyes fajokon belül különböző tenyészidejű fajtacsoportok is lehetnek, (1 pont)
- a kalászosok, a szemes kukorica és a napraforgó esetében a betakarítás idejének meghatározása a termés nedvességtartalma alapján történik (1 pont)

A szemes termények betakarítása:

- a szemes termények főterméke a mag (1 pont)
- melléktermékei a szár és levélrészek, a virágzat maradványai (1 pont)
- a betakarítás ideje rendszerint a mag teljes érettségének állapota (1 pont)
- a szemes termények betakarítása arató-cséplőgéppel túlnyomórészt egy menetben történik (1 pont)

A szalastakarmányok betakarítása:

- a szalastakarmányokat a magérés előtt, zöld állapotban takarítjuk be (1 pont)
- a betakarítást általában a virágzás idején vagy a virágzás előtti közvetlen időszakban végezzük (1 pont)
- a szalastakarmányok betakarítása egyszerű munkafolyamat, a növényzet levágásából, valamint összegyűjtéséből és lehordásából áll (1 pont)
- a betakarított szalastakarmányok az állatok takarmányozására felhasználhatók zölden vagy tartósítva (szénaként, szilázsként, szenázsként) (1 pont)

A 2. kérdés összesen: 13 pont

3.

Motor és segédberendezései: (1 pont)

az erőgép feladatainak ellátásához szükséges forgatónyomatékot és energiát biztosítják a tüzelőanyag elégetésével (1 pont)

Teljesítményátviteli rendszer: (1 pont)

közvetíti a motor által előállított forgatónyomatékot a járószerkezethez és a teljesítményleadó tengelyhez. (1 pont)

Alváz és felépítmény: (1 pont)

biztosítják a részegységek tartását, a gép külső megjelenési formáját és kezelhetőségét. (1 pont)

Járószerkezet: (1 pont)

biztosítja az erőgép kapcsolatát a talajjal. (1 pont)

Kormány szerkezet: (1 pont)

a traktor irányíthatóságát teszi lehetővé. (1 pont)

Fékrendszer: (1 pont)

feladata a mozgásban lévő traktort megállítani és álló helyzetben rögzíteni. (1 pont)

Függesztő- és hajtószerkezet: (1 pont)

biztosítják az erő- és munkagép egység munkavégzését. (1 pont)

Hidraulikus rendszer: (1 pont)

a gép kezelője irányítói, vezérlői munkájának könnyítésén túl a munkagépek irányítását, emelését, süllyesztését, nyomtatékátadását biztosítja. (1 pont)

Elektromos rendszer:	(1 pont)
biztosítja a gép indításához szükséges elektromos áramot, működteti az elektromos ellenőrző műszereket, a világító- és jelzőberendezéseket, valamint tölti az akkumulátort, és ellátja üzem közben a fogyasztókat árammal.	(1 pont)
Pneumatikus rendszer:	(1 pont)
feladata a pótkocsi és egyes munkagépek üzemeltetéséhez szükséges sűrített levegő előállítása.	(1 pont)

A 3. feladat összesen: 20 pont

III. VÁLASZTHATÓ FELADATOK

„Az állattenyésztési alapismeretek” témakört választók feladata:

Hibakutatás (Helyes válaszonként 1–1 pont)

1. H
2. I
3. I
4. H
5. H
6. I
7. I
8. H
9. H
10. I

Összesen: 10 pont

„A kertészeti alapismeretek” témakört választók feladata:

Egyszerű hibakutatás (Helyes válaszonként 1–1 pont)

1. B
2. A
3. C
4. A
5. D
6. A
7. D
8. B
9. D
10. C

Összesen: 10 pont